

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΡΟΖΕ ΡΕΖΙ

ΜΙΑ ΔΡΑΜΗ

Στον Τσελεαρέ

— Γνωρίζετε αυτόν τόν τζέντλεμαν; ρώτησε ο Κλώντ Φερναί, δείχνοντας με μια αδιόρατη κίνηση του κεφαλιού έναν ψηλό κι αδύνατο Άγγλο που έκοβε μόνος βόλτες στη γέφυρα.

— Πώς θέλετε να τόν ξέρω; του απάντησε η νέα γυναίκα. Οί Άγγλοι δεν πιάνουν εύκολα γνωριμίες. Ξέρω μόνον, όπως άλλος ο κόσμος εδώ στο θαπόρι, ότι λέγεται Άρτσιμπαλντ Σμίθσον και ότι επιστρέφει στην Κίνα όπου είναι ιδιοκτήτης ενός μεγάλου βιομηχανικού οίκου.

— Είναι πλούσιος;

— Πολύ πλούσιος, όπως λένε. Φαντασθήτε, ότι κρατάει μόνος του για το ταξίδι ένα ολόκληρο διαμέρισμα στο υπερωκεάνειο... Παρ' όλα αυτά όμως δεν φαίνεται καθόλου χαρούμενος.

— Ασφαλώς δεν είναι χαρούμενος γιατί δεν αγαπά κανένα. Μονάχα ο έρωσ δημιουργεί σε μας την ευτυχία... Δεν πιστεύετε αυτό, μικρή βασίλισσα;

— Έτσι λένε! απάντησε η νέα γελώντας. "Η, τουλάχιστον, έτσι λέτε έσείς συχνά...

Την έλεγαν Ειρήνη Τσερμπάτωφ. Έδώ και λίγες ημέρες ο Κλώντ Φερναί δεν την αποκαλούσε πειά δεσποινίδα, μά και δεν τολμούσε ακόμη να τη φωνάξει με το μικρό της όνομα. Την έλεγε απλώς «μικρή βασίλισσα».

Και πραγματικά από τη στιγμή που είχε πατήσει το πόδι του στο υπερωκεάνειο, όπου την είχε γνωρίσει, είχε γίνει η βασίλισσα της καρδιάς του.

Ο Κλώντ ταξίδευε για τις Ινδίες όπου πήγαινε να εργασθή ως μηχανικός σε μια μεγάλη επιχείρηση. Εκείνο που απασχολούσε τη σκέψη του καθώς έφευγε από τη Γαλλία, ήταν το μέλλον του. Τόν έρωτα ούτε τόν συλλογιζόταν καν.

Μά ήταν νέος είκοσιπέντε χρόνων και μόλις αντίκρυσε την Ειρήνη, οί όροι άνετραπίσαν κι αυτή κυριάρχησε πειά αποκλειστικά στη σκέψη του και στην καρδιά του.

Ήταν λεπτοκαμωμένη σαν παιδάκι, μά τὰ μπράτσα της, ή γραμμές τών γοφών της, τὸ περπάτημά της, πρόδιναν μιὸ ξεχωριστὴ δύναμι και μιὰ ἀθλητικὴ εὐκινησία. Μελαχροινὴ, εἶχε μάτια γαλάζια, ποὶ τὰ σκίαζαν μακρὺς βλεφαρίδες μαῦρες, ἐπιδερμίδα κεχρὶ μπαρένια και στόμα σαρκῶδες σαν γινωμένο φρούτο, μά γλυκὰ μελαγχολικό.

Ταξίδευε μαζί με τόν πατέρα της, ἕναν γέρο κύριο σκυφτό, ρυτιδωμένο, καταβεβλημένο. "Ίσως μάλιστα να μην ήταν και τόσο ηλικιωμένος-σο φαινόταν. "Ίσως αὐτὴ ἢ πρόωρη κατάπτωσης να ὤφειλετο σε μιὰ ζωὴ γεμάτη περιπέτειες. "Ἐξ ἄλλου ὁ Κλώντ δεν τοῦ ἔδωσε και πολλὴ ση-

μασία. "Ὅλη του τὴν προσοχὴ τὴν τράβηξε ἡ κόρη του.

Μόλις τὴν εἶδε, ἡ πρώτη φροντίδα του ἦταν να δώση ἕνα γενναῖο πουρμπουάρ στὸν ἀρχικαμαρότο για να τοῦ ἐξασφαλίσῃ μιὰ θέσι στὸ τραπέζι κοντὰ σ' αὐτὴν και τὸν πατέρα της. Τὸ πέτυχε εὐκολα και ἔτσι, ἀπὸ τὴν πρώτη κιόλας θραδιά, ἔμαθε ὅσα ἤθελε να μάθῃ.

Ὁ πατέρας τῆς Εἰρήνης ἦταν ἕνας ἀνώτερος ὑπάλληλος τοῦ τσαρικοῦ καθεστώτος, ὁ ὁποῖος μετὰ τὴν ἐπικράτησι τών μπολσεβίκων, κατάρθωσε να καταφύγῃ στη Γαλλία μαζί με τὴν γυναίκα του και τὴν κόρη του. Στὴν ἐξορία, πέρασαν πολὺ δυστυχισμένα χρόνια. Ἡ γυναίκα του δεν μπόρεσε ν' ἀνθέξῃ στὶς συμφορὲς και πέθανε, μά ἡ κόρη του ἀντιστάθηκε και μεγάλωσε.

Τέλος, ἔπειτ' ἀπὸ τόσα χρόνια, ἡ τύχη τοῦς χαμογέλασε. Ὁ Τσερμπάτωφ εἶχε πετύχει μιὰ λαμπρὴ θέσι στὸν εὐρωπαϊκὸ ἔλεγχο τῆς Σαγκάης. Τοῦ εἶχαν πληρώσει μάλιστα και τὸ εἰσιτήριό του. Και τώρα πήγαινε ἐκεῖ, με καινούργιο θάρρος για τὴ ζωὴ.

Ὅλ' αὐτὰ, ὁ γέρο Τσερμπάτωφ τὰ εἶχε πῆ με φωνὴ ἀδιάφορη και ἀπαθῆ. Κοντὰ του, ἡ Εἰρήνη, ἐπεδοκίμαζε τὰ λεγόμενά του με μιὰ ἀργὴ κίνηση τοῦ κεφαλιού, σαν να μὴ τὴν ἔνοιαζε καθόλου για τὸ παρελθόν. Μά ὅταν ὁ Κλώντ κατάρθωσε τὸ ἴδιο θράδυ να τὴν ξεμοναχιάσῃ σε μιὰ ἔρημη γωνιά τῆς γεφύρας και να τὴ θάλῃ να καθῆσῃ πλάι του, τοῦ φανέρωσε ἀμέσως πὼς εἶχε μιὰ ψυχὴ γεμάτη πάθος και πόνο.

— Με ρωτᾶτε ἀπὸ τί ὑποφέρω; εἶπε ἀπαντώντας σε μιὰ ἐρώτησι τοῦ νέου. Μά, ἀπλούστατα, ὑποφέρω ἀπὸ τὴ ζωὴ. Τί ἔχω να περιμένω ἀπ' αὐτὴν; Εἶμαι ὑποχρεωμένη ν' ἀφιερῶσω τὴ νεότητά μου στὸν πατέρα μου. Και ἡ νεότης μου θὰ φύγῃ χωρὶς να νοιώσω καμμιά ἀπὸ τὶς χαρὲς ποὺ περιμένει μυστικά. Παντοῦ, ὅπου και να πῆγα, δεν γνώρισα οὔτε τὴν ἀγάπη, οὔτε τὴ φιλία. Κι' ἐκεῖ ὅπου πηγαίνω θὰ συμβῆ τὸ ἴδιο...

Τὸ σκοτάδι εἶχε φέρι τοῦς δυὸ νέους τὸν ἕναν κοντὰ στὸν ἄλλο, κ' ἡ σιωπὴ διευκόλυνε τὶς ἐκμυστηρεύσεις τοῦς. Ὁ Κλώντ, ὕστερ' ἀπὸ μερικὰ λόγια συμπόνοιας, δεν δίστασε να τῆς διηγηθῆ και τὴ δικὴ του ζωὴ.

Τῆς μίλησε για τὰ σχέδιά του και για τὶς φιλοδοξίες του, για τὴ μοναξιά του και τὴ ρώτησε:

— Θέλετε, δεσποινίς, ἔσοθὰ ταξιδεύουμε μαζί μ' αὐτὸ τὸ θαπόρι να μοῦ ἐπιτρέψετε να εἶμαι λίγο φίλος σας;

— Εὐχαρίστως, κύριε;

Και για πρώτη φορά, ἕνα χαμόγελο ἀνθισε στὰ χεῖλη τῆς νέας κόρης, ἀποκαλύπτοντας τὴν λευκότητα τών

Ταξίδευε μαζί με τόν πατέρα της

δοντιών της.

* * *

Ταξιδευαν βδομάδες τώρα. Τò θαπόρι είχε κάνει σκάλα στην Κεϋλάνη και τραβούσε πειά για τή Σιγκαπούρη.

Κάθε βράδυ, ή Ειρήνη κι' ό Κλώντ ξαναβρισκόντουσαν στη γέφυρα, στη γωνία που προτιμούσαν ξεχωριστά, κι' έκει, καθισμένοι πλάι-πλάι, σέ άνετες πολυθρόνες, άπέναντι στη θάλασσα, κουβέντιαζαν.

Κ' ή αγάπη του Κλώντ μεγάλωνε όλοένα.

Έκείνο τò βράδυ ώστόσο, ό νέος θασανιζόταν για πρώτη φορά από τò φριχτό αίσθημα τής άμφιβολίας. Καθώς ό "Αρτσιμπαλντ Σμίθσον είχε περάσει κοντά τους, ό Κλώντ είχε άντιληφθή στη φίλη του ένα ξαφνικό ένδιαφέρον, είχε δη πώς τò βλέμμα τής καθώς τόν κύτταζε έλαμπε άλλόκοτα. Κι' έπειτ' από λίγη ώρα εκείνη σηκώθηκε ξαφνικά και τού ειπε:

— Συγχωρήστε με... Είμαι κουρασμένη... Είνε άργά...

— "Ω! Δέν είναι άκόμα ούτε έντεκα ή ώρα κ' ή νύχτα είναι τόσο ώμορφη, τόσο γλυκειά... Μείνετε άκόμη...

— "Εχω λίγο ποнокέφαλο άπόψε και θιάζομαι νά κοιμηθώ... Καληνύχτα σας.

Και τού έδωσε τò χέρι... "Όταν εκείνη έφυγε, ό Κλώντ άπόμεινε άρκετες στιγμές κυττάζοντας τή θάλασσα, όπου τά φώτα του υπερωκεανείου έλαμπαν στις κορυφές τών κυμάτων. "Επειτα τράβηξε για τήν καμπίνα του.

Ό Κλώντ άργησε ν' άποκοιμηθή. Μά και ό ύπνος του δέν θάσπηξε πολύ. Κατά τις τρεις τò πρωί, ξύπνησε ξαφνικά, άνήσυχος, σαν νάχε πυρετό, διψώντας κίνησι και καθαρό άέρα. Ντύθηκε και βγήκε έξω, άκολουθώντας στην τύχη τούς μισοσκοτεινούς διαδρόμους του υπερωκεανείου.

Είχε παραπλανηθή κ' ήταν έτοιμος νά γυρίση πίσω, όταν ξεαφνα άντελήφθη ότι βρισκόταν κοντά στα διαμερίσματα πολυτελείας. Έκείνη τή στιγμή, ένας άνάλαφρος θόρυβος τράβηξε τήν προσοχή του και είδε τήν Ειρήνη νά προβάλη από τò σκοτάδι.

"Ετρεξε άμέσως πρòς αυτήν. Έκείνη άναπήδησε για νά φύγη, μά ό Κλώντ τήν είχε άρπάξει κιόλας άπ' τò μπράτσο και τή ρωτούσε:

— Σείς! Τί θέλετε έδω τέτοια ώρα;

Έκείνη δέν άπάντησε. Ό Κλώντ τότε παρατήρησε πώς ήταν κατάχλωμη και τής έπανέλαβε πιò άπότομα τήν έρώτησί του.

— Μή με σφίγγετε έτσι! τραύλισε ή νέα. Πονάω.

Ό Κλώντ παράτησε τò χέρι τής και για τρίτη φορά τή ρώτησε:

— Τί κάνετε έδω;

Η Ειρήνη σάλεψε τά χείλη τής πολλές φορές και τέλος έτραύλισε:

— Ζητούσα... Ζητούσα... Ναι, είχα ζεσταθή πολύ στην καμπίνα μου και ζητούσα λίγο άέρα... Χάθηκα μέσα σ' αυτούς τούς άπέραντους διαδρόμους.

Η δικαιολογία τής μπορούσε νά γίνη πιστευτή, άφου κι' ό Κλώντ τò ίδιο είχε κάνει. Ό νέος όμως έβλεπε στο πρόσωπο τής φίλης του μιá τέτοια έκφρασι τρόμου, ώστε ειπε άπότομα:

— Δέν σας πιστεύω!

Έκείνη δέν διαμαρτυρήθηκε καθόλου για τήν προσβολή. Είπε μονάχα:

— "Ω Κλώντ, άν μ' αγαπάτε πραγματικά όπως μου λέτε, άφήστε με νά γυρίσω στην καμπίνα μου χωρίς νά με ρωτήσετε τίποτε περισσότερο.

— "Όχι! "Ακριβώς γιατί σας αγαπώ θέλω νά μάθω τήν αλήθεια!...

— Ποιά αλήθεια;... Θέλετε νά μάθετε τήν αλήθεια; "Εστω! Θα σας τήν πώ, άν πρόκειται μ' αυτή τή θυσία νά μ' άφήσετε νά φύγω έλευθέρα... Κι' εγώ, Κλώντ, σας αγαπώ. Νά ή αλήθεια! Σας αγαπώ περισσότερο άπ' όσο μπορείτε νά έλπίζετε. Πάντως άκουστε, τò παρελθόν μου, τού όποιου μόνη εγώ είμαι κριτής, τò μέλλον που με περιμένει, και τò όποιο τίποτε δέν μπορεί ν' άπομακρύνη από μένα, μου έπέβαλαν ως καθήκον νά σας κρύψω τήν αλήθεια...

— Δέν σας καταλαβαίνω...

— Θα με καταλάβετε ίσως πιò άργά.

— "Όσο μιλάτε, τόσο περισσότερο μυρίζομαι γύρω μου τò ψέμα. "Επί ήμέρες περίμενα άπ' τά χείλη σας με λαχτάρα μιá έξομολόγησι, τήν όποια σεις μου άρνηθήκατε πάντοτε... Και τώρα δεχτήκατε νά μου τήν κάνετε, γιατί σας έπιασα μέσα στη νύχτα, άναστατωμένη, ξεαλλη, κοντά σέ μιá πόρτα που τήν ξέρετε καλύτερα από μένα.

— Ποιά πόρτα;

— Του διαμερίσματος του "Αρτσιμπαλντ Σμίθσον!

— "Ω! Κλώντ, τί φριχτή ύποψία! Σας όρκίζομαι ότι δέν πρέπει νά πιστευετε....

— Πιστεύω ότι βλέπουν τά μάτια μου.

— "Αφου είν' έτσι, τού άπάντησε ή Ειρήνη, δέν αξίζω πειά νά μ' αγαπάτε. "Από αυτή τή στιγμή δέν είμαι πειά για σας παρά μιá επιβάτις σαν τις άλλες. Πρέπει λοιπόν, άν όχι νά με σέβεσθε, τούλάχιστον νά είσθε ευγενής μαζί μου... Σας άπαγορεύω νά μου μιλήσετε πειά και σας διατάσσω νά μ' άφήσετε νά περάσω.

Ό Κλώντ κλονίστηκε, σαν νά είχε δεχτή ένα δυνατό χτύπημα. "Επειτα όμως άπλωσε ξαφνικά τò χέρι του κι' άνασηκώνοντας τò έπανωφόρι τής νέας, τήν είδε νά κρατάη κάτω άπ' αυτό μιá θαλιτσούλα.

— Βλέπω, τής ειπε γελώντας ειρωνικά, πώς παίρνετε για τούς νυχτερινούς περιπάτους σας και τή θαλίτσα σας. Μπορείτε νά μου πητε τί κρύβετε εκεί μέσα;

Έκείνη τραβήχτηκε πίσω και άπάντησε:

— Σας είπα πώς δέν σας επιτρέπω πειά νά μου μιλάτε...

— Τò είπατε, μά δέν με ρωτήσατε και μένα άν ύπακούω στις διαταγές σας.

— Θα σας κάνω νά ύπακούσετε. Για τελευταία φορά σας διατάσσω νά μ' άφήσετε νά πάω όπου μου άρέσει.

— "Όχι!

— "Όχι! Τόσο τò χειρότερο! "Φοείς τò θελήσατε...

Και, άνασηκώνοντας άπότομα τò χέρι τής, σημάδεψε τò νέο στο στήθος μ' ένα περίστροφο.

Έξ ένστίκτου, ό Κλώντ παραμέρισε.

— Θα φύγω τώρα! ειπε ή Ειρήνη. "Αν θέλετε νά με παρακολουθήσετε, θα ρίξω...

Ό Κλώντ είχε άκουμπήσει στο ξύλινο τοίχωμα του διαδρόμου. Μέσα στο μυαλό του χίλιες σκέψεις και χίλια συναισθήματα άλληλοσυγκρουόντουσαν. Τέλος έννοιωσε μιá μανιασμένη επιθυμία νά τ' άψηφήσει όλα, άκόμα και τò θάνατο, για νά μάθη, νά καταλάβη. "Εκανε ένα βήμα.

— Προσέχετε! ειπε ή Ειρήνη. "Αν προχωρήσετε θα ρίξω!

— Ρίχτε!...

— "Ενα... δύο...

Δέν πρόφτασε νά μετρήση ως τά τρία. Πίσω τής φάνηκε μιá ψηλή σιλουέττα. "Ενα δυνατό χέρι άρπαξε τò δικό τής με τò όποιο κρατούσε τò περίστροφο και τò στριφογύρισε. Η Ειρήνη έβγαλε ένα στεναγμό πόνου και άφησε τò όπλο τής νά τής ξεφύγη.

— Σέ κρατάω! φώναξε συγχρόνως ό άγνωστος. Δέν θα μου ξεφύγης!

Και άπευθυνόμενος πρòς τόν Κλώντ πρόσθεσε:

— "Ακουστε, κύριε... "Ενδ' κοιμόμουν, ή κλέφτρα αυτή μπήκε στην κάμαρή μου και μου πήρε τά κοσμήματά μου, τά χρήματά μου, τά πάντα. Καληνύχτα σας, κύριε. "Εγώ πάω νά τήν παραδώσω στον πλοίαρχο...

Και ό άγνωστος που δέν ήταν άλλος από τόν "Αρτσιμπαλντ Σμίθσον, άπομακρύνθηκε σέρνοντας πίσω του τήν Ειρήνη.

* * *

Τήν άλλη μέρα τò υπερωκεάνειο έκανε σκάλα στη Σιγκαπούρη. "Αποφεύγοντας τούς πάντας και τά πάντα, ό Κλώντ έμεινε κλειστός στην καμπίνα του ως ότου νύχτωσε. Είπε μάλιστα πώς ήταν αδιάθετος και ζήτησε νά τόν σερβίρουν εκεί. Καθώς τόν σερβίριζε ό καμαρότος, τού ειπε:

— Ξέρετε, κύριε, ότι πιάσανε δυο κλέφτες τή νύχτα; Τò γέρο Ρώσσο και τήν κόρη του. Ποιός θα τò πιστευε αυτό;... "Αποτελούσαν μέλη μιás σπείρας διεθνών άπατεώνων. Ό πλοίαρχος τούς παρέδωσε σήμερα στις άρχές τής Σιγκαπούρης...

"Όταν νύχτωσε, ό Κλώντ άποφάσισε νά βγή στη γέφυρα.

"Από συνήθεια πήγε και κάθησε στο ίδιο μέρος όπου καθόταν τις άλλες βραδυές με τήν Ειρήνη... Τά άστρα έλαμπαν στον ουρανό κ' ή θάλασσα έλαμπε όπως και τά προηγούμενα βράδυα. Κι' εκείνη δέν ήταν κοντά του.

Κι' όμως τόν αγαπούσε... Του τò είχε όμολογήσει ή ίδια... Τί σημασία είχε άν ήταν μιá κλέφτρα... Τόν αγαπούσε, τήν αγαπούσε... Τί άλλο ήθελε;... Μπορούσαν νά γίνουν ευτυχισμένοι... Τώρα όμως ήσαν κ' οι δυο δυστυχισμένοι: "Εκείνη στη φυλακή... Κι' εκείνος μόνος... με πληγωμένη άνεπανόρθωτα τήν καρδιά...

"Ω! γιατί νά θελήση νά μάθη τò μυστικό τής;

Και χωρίς νά τò νοιώθη, τά δάκρυά του κυλούσαν άφθονα στα μάγουλά του.